

4.13. Особливості реалізації навчального предмета "Технології" в адаптаційному циклі базової освіти(за модельною навчальною програмою Д. Кільдерова, Т. Мачачі, В. Юрженка, Д. Луп'яка)

Т.С.Мачача,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу технологічної освіти
Інституту педагогіки НАПН України
orcid.org/0000-0001-6679-4577

Особливості навчання учнів 5 класіву межах технологічної освітньої галузі нової української школи

З 2022/2023 навчального року в освітній процес закладів загальної середньої освіти, починаючи з п'ятого класу, буде впроваджуватися новий навчальний предмет "Технології", який призначений цілісно реалізовувати вимоги технологічної освітньої галузі Державного стандарту базової середньої освіти [1].

Можливі й інші варіанти реалізації вимог технологічної освітньої галузі – через набір інтегрованих галузевих і міжгалузевих курсів, які в сукупності обов'язково повинні охоплювати опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом.

На основі Державного стандарту та Типової освітньої програми [1; 10] розроблено чотири модельні навчальні програми для базового навчального предмета "Технології. 5–6 класи". Всі програми мають гриф Міністерства освіти і науки та розміщені на його сайті: <https://cutt.ly/BXg6oe> та на сайті ІМЗО: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/tekhnolohichna-osvitnia-haluz/>.

Чинні модельні навчальні програми "Технології. 5–6 класи" відрізняються одна від одної. Учителі мають академічну свободу у виборі програми, прийнятної для їхньої роботи. Під час розроблення календарно-тематичного плану учитель повинен уточнити, конкретизувати й перетворити модельну навчальну програму відповідно до актуальних потреб і матеріально-технічних ресурсів закладу освіти, інтересів, можливостей і здібностей учнів.

У Державному стандарті на вивчення предмета "Технології" у 5 класі рекомендовано дві спарені навчальні години на тиждень – 70 навчальних годин на навчальний рік. Заклад освіти може виділяти на вивчення предмета максимальну або мінімальну кількість навчального часу – три або одну навчальні години на тиждень.

Вивчення предмета "Технології" рекомендовано здійснювати в навчальних майстернях. У третьому розділі санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 25 вересня 2020 року №2205 зазначено, що «приміщення навчальних майстерень повинні бути розраховані на 13 – 15 робочих місць». Відповідно до цієї норми,

рекомендовано здійснювати поділ класу на групи на основі інтересів і можливостей учнів, незалежно від їх статі.

Базовою ідеєю нової української школи є компетентнісний підхід. Досягнення мети базової середньої освіти забезпечується шляхом формування *ключових компетентностей та наскрізних для них умінь*, визначених Державним стандартом.

Компетентнісний потенціал технологічної освітньої галузі та її базові знання відображені в 11 додатку Державного стандарту, а також в 12 додатку «Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів у технологічній освітній галузі», відповідно до яких учень гімназії *зареультатами навчання* в межах технологічної освітньої галузі:

1. Формулює ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності.

2. Творчо застосовує традиційні і сучасні технології декоративно-ужиткового мистецтва.

3. Ефективно використовує техніку, технології та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.

4. Турбується про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб.

Вимоги до означених чотирьох обов'язкових результатів навчання визначені в *загальних, конкретних* результатах навчання та *орієнтирах для їх оцінювання* з 12 додатку Державного стандарту.

Перший обов'язковий результат навчання технологічної базової освіти передбачає виконання проектів за алгоритмом проектно-технологічної діяльності. Для ефективного виконання проектів учням необхідно спочатку опанувати базові знання другого, третього і четвертого обов'язкових результатів навчання, набуті відповідного освітнього досвіду застосовування: традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва; техніки, технологій та матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу; технологій побутової діяльності.

Компетентності формуються лише в діяльності. У межах технологічної освітньої галузі – в *проектно-технологічній діяльності*, яка інтегрує пізнавальну, дослідницьку, ціннісно-орієнтовану, предметно-перетворювальну, комунікативну, естетичну та інші види діяльності. Проектувальна і технологічна перетворювальна діяльність реалізовується лише в межах технологічної освітньої галузі нової української школи. Вона інтегрує знання різних освітніх галузей для розв'язання проблем створення *освітніх продуктів* – виготовлення особистісно і соціально значущих виробів, виконання навчальних проектів, реалізацію технологій у побутовій діяльності, STEMiSTEAM-технологій тощо.

Навчальний предмет «Технології» має практико-орієнтовану спрямованість, навчання відбувається з опорою на освітній досвід учнів, зокрема отриманий на рівні початкової технологічної освіти, їхні потреби, інтереси, вікові особливості й індивідуальні можливості. Акцентується увага на мотивації навчання, груповій і самостійній роботі учнів, взаємодопомозі,

дотриманні правил безпечної праці і санітарно-гігієнічних вимог, доцільному використанні цифрових пристроїв, електронних освітніх ресурсів тощо.

Методичні рекомендації організації навчання учнів 5 класу за модельною навчальною програмою Д. Кільдерова, Т. Мачачі, В. Юрженка, Д. Луп'яка "Технології. 5–6 класи"

Інноваційна сутність програми авторського колективу Д. Кільдерова, Т. Мачачі, В. Юрженка, Д. Луп'яка[2] в реалізації культурологічного підходу до її структурування. Заклад освіти має свободу вибору тих видів декоративно-ужиткового мистецтва, побутової та інших видів діяльності, які притаманні культурі етнографічного регіону, рідної місцевості, в якій зростають учні. За таких умов технологічна базова освіта має українське коріння, наближається до вроджених потреб учнів – національного самопізнання, встановлення самоідентичності, творчої самореалізації і самовираження у предметно-перетворювальній діяльності [3; 4; 7; 8].

Учням забезпечується можливість звертатися до етнокультурних витоків, занурюватися в красу народної спадщини, історію виробничої культури власного народу – від різних *традиційних технологій декоративно-ужиткового мистецтва* до *сучасних технологій етнодизайну*.

Основною вимогою програми є виготовлення особистісно і соціально значущих *освітніх продуктів* – виробів, послуг, проєктів, зокрема STEMiSTEAM-проєктів тощо. Освітні продукти мають бути корисними, добротними й естетичними, орієнтуватися на потреби, інтереси і вікові особливості учнів, врахування їхнього освітнього досвіду.

Програма структурована за такими розділами:

Розділ I. «Традиційні і сучасні технології декоративно-ужиткового мистецтва та інші напрями діяльності».

Розділ II. «Технології в побутовій діяльності».

Розділ III. «Алгоритм виконання навчальних проєктів».

Розділи програми розподілені за двома блоками – кожен блок відповідає одному півріччю навчального року. Системність навчання забезпечується за рахунок повторного вивчення навчальних тем розділів програми в першому і другому півріччях та в кожному наступному навчальному році – під час вивчення обраних навчальних модулів, виконання проєктів, поглиблюючи та розширюючи їх зміст.

Навчальні теми розділів програми уніфіковані для вивчення будь-яких вибраних модулів та забезпечують реалізацію вимог Державного стандарту, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей.

Структура модельної навчальної програми

5–6 класи					
Перше навчальне півріччя	Блок I. Модулі для вивчення на вибір				
	<i>Розділ 1. Традиційні і сучасні технології декоративно-ужиткового мистецтва та інших напрямів діяльності (рекомендовано не менше двох різних модулів на вибір)</i>				
	I. Технології худ. обробки пластичних матеріалів	II. Технології вишивання	III. Технології худ. обробки деревинних матеріалів	IV. Технології ткацтва і шиття	V. Технології виготовлення народної і сучасної іграшки
	<i>Розділ 2. Технології в побутовій діяльності (не менше одного модуля на вибір)</i>				
	I. Самообслуговування		II. Родинна естетика		III. Естетика житла, довілля
Друге навчальне півріччя	Блок II. Модулі для вивчення на вибір (не менше трьох на одне півріччя)				
	<i>Розділ 1. Традиційні і сучасні технології декоративно-ужиткового мистецтва та інших напрямів діяльності (рекомендовано не менше двох різних модулів на вибір)</i>				
	I. Технології художнього плетіння	II. Технології аплікації	III. Технології худ. обробки тонколистового металу та дроту	IV. Технології в'язання	V. Технології мозаїки
	<i>Розділ 2. Технології в побутовій діяльності (не менше одного модуля на вибір)</i>				
	I. Культура споживання їжі		II. Народна естетика		III. Екологія житла, довілля
<i>Розділ 3. Алгоритм виконання навчальних проєктів (не менше одного)</i>					

Рекомендована у програмі кількість навчальних модулів і проєктів може змінюватися на розсуд учителя. Модулі для вивчення учитель і учні вибирають спільно.

Програма надає широкий вибір навчальних модулів – в кожному блоці програми допускається вибір одного модуля за межами поданого в модельній навчальній програмі переліку.

У межах кожного вибраного навчального модуля програми вчитель з учнями вибирають основну та додаткові технології обробки матеріалів, а також об'єкт праці. Їх вибір необмежений.

Після вивчення обраних модулів у кожному блоці програми передбачається обов'язкове виконання не менше одного навчального проєкту за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності – двох на кожен рік навчання.

Тема проєкту вибирається учнями в межах попередньо вивчених модулів. Виконувати проєкти можна після вивчення обох (першого і третього) розділів, а можна й після кожного з них.

Обсяг навчальних годин на вивчення кожного вибраного модуля, розділів, навчальних тем, виконання проєктів визначає учитель.

Основою методики організації занять з технологій за програмою є *евристичний підхід* – учні створюють особистісні освітні продукти під час виконання компетентісно орієнтованих завдань та практичних робіт, а вже потім зіставляють їх з аналогічними культурними досягненнями у виробничій сфері, а за потреби – коригують. Через створення освітніх продуктів учні відкривають для себе виробничу культуру власного народу і входять в неї вже з власними здобутками.

Активна участь учнів у визначенні цілей навчання, критеріїв їх досягнення, оцінювання отриманих результатів навчання на кожному занятті дають можливість вибудовувати індивідуальні освітні траєкторії, бути суб'єктами навчання. Під час створення освітніх продуктів учні навчаються взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу, критично осмислювати інформацію, формулювати запитання, досліджувати й розв'язувати реальні проблеми.

Заняття навчального предмета "Технології" мають практико-орієнтований характер, створюють умови для позитивної мотивації навчання, акцентують увагу на груповій і самостійній діяльності учнів, взаємодопомозі, дотриманні правил безпечної праці і санітарно-гігієнічних вимог, доцільному використанні цифрових пристроїв, електронних освітніх ресурсів тощо.

Закладені в програмі методичні підходи передбачають врахування освітнього досвіду учнів. Широка варіативність програми забезпечує можливість врахування індивідуального темпу навчання кожного учня, його рівня початкової технологічної освіти, можливостей у набутті ключових і предметної проєктно-технологічної компетентностей.

Створення соціокультурного й освітнього середовища навчання технологій передбачає вихід за межі шкільної майстерні, класу, інтеграцію навчання на культурологічній основі:

- ✓ узгодження потреб й інтересів учнів, закладу освіти, місцевої громади;
- ✓ дотримання родинного, шкільного, народного, державного календарів;
- ✓ відвідування місцевих музеїв, виставок, STEM-центрів тощо;
- ✓ проведення майстер-класів, ярмарок, виставок, зокрема й віртуальних;
- ✓ перенесення змісту програми в міжгалузеві, загальношкільні, міжшкільні, громадські, міждержавні проєкти;
- ✓ залучення до освітнього процесу батьків, народних майстрів, представників громади, фахівців у галузі дизайну й технологій, місцевих бізнесменів тощо.

Під час розробки календарно-тематичного плану, моделювання власного бачення освітнього процесу, учителю необхідно уточнити, конкретизувати й перетворити модельну навчальну програму відповідно до інтересів і

можливостей учнів. Для вибору тематики освітніх продуктів, практичних робіт зручно використовувати дві таблиці з модельної навчальної програми – «Модель структурування змісту модельної навчальної програми» та «Орієнтовний перелік технологій обробки матеріалів та об'єктів праці для кожного модуля програми».

Для розроблення календарно-тематичного плану рекомендуємо користуватися Дидактичним конструктором навчального предмета «Технології» (в двох частинах) за посиланнями:

<https://lib.iitta.gov.ua/729340/>

https://lib.iitta.gov.ua/728946/1/Trud_pidgotovka_4_2021_Blok-2-18.pdf

<https://www.orioncentr.com.ua/the-nus-5-9-forms/27-modelny-navchalny-programmy/224-mnp-technologies-5-6>

Також корисним для роботи є Сайт учителя трудового навчання Луп'яка Дмитра Миколайовича, де зібраний увесь методичний супровід модельної навчальної програми: <https://cutt.ly/DZjCZ48>.

Особливості організації освітнього процесу навчального предмета "Технології" в умовах воєнного стану/епідеміологічної ситуації

Завдяки необмеженій варіативності у виборі навчальних модулів, технологій обробки матеріалів, об'єктів праці, проектів, програма авторського колективу Д. Кільдерова, Т. Мачачі, В. Юрженка, Д. Луп'яка має значний потенціал для ефективного навчання в контексті реального життя учнів, її адаптації до змішаного та вимушеного дистанційного навчання.

Закладена в програмі авторська педагогічна технологія проектно-технологічного навчання [6] забезпечує організацію регульованого дистанційного навчання учнів в умовах воєнного, епідеміологічного стану тощо, незалежно від того, де вони перебувають. Головна умова – наявність в учасників освітнього процесу цифрових засобів навчання, а також доступ до Інтернету, медіапростору вчителя.

Означена педагогічна технологія сприяє самоорганізації учнів у невизначених ситуаціях, надає особистісного смислу всім складовим навчальної діяльності – мотивації, меті, засобам, результатам навчання, до планування яких долучаються учні. Примусове навчання в цих умовах не працює, а тому необхідна адаптація навчання технологій до потреб учнів, індивідуального темпу навчання, забезпечення зворотного зв'язку, взаємодії усіх учасників освітнього процесу.

Головним критерієм добору навчального матеріалу є збереження здоров'я і безпеки всіх учасників дистанційного навчання, його пристосування до умов, в яких перебуває кожен учень [5].

Для збереження психічного й фізичного здоров'я учнів доцільними є навчальні завдання, які зміцнюють імунітет, вирішують питання безпеки, гігієни, рухливості, творчості – це завдання з проектування і виготовлення корисних й естетичних виробів; кулінарії; організації побуту (прибирання приміщень, догляд за особистими речами, кімнатними рослинами і тваринами, прибудинковою територією тощо); STEMiSTEAM-технологій тощо.

Також важливо забезпечити безпосередню участь учнів та їхніх батьків у формуванні змісту навчання технологій, виконання тих завдань і видів діяльності, які найбільше цікавлять, забезпечені відповідними матеріалами й інструментами і які потребують контролю і допомоги батьків. Учні повинні чітко розуміти для чого і для кого вони створюють освітні продукти.

Необхідно пам'ятати про соціалізацію – спрямовувати учнів на створення освітніх продуктів, які об'єднують, передбачають партнерську взаємодію, спілкування, взаємодопомогу, турботу про близьких. Це можуть бути спільні проекти, благодійні ярмарки, популярні нині серед молоді челенджі тощо.

Зустрічатися на цифрових платформах усім класом, групами або по окремо доцільно лише на певних етапах навчання – проектування проблеми і теми проекту, вибору завдань різного типу й рівня складності, планування навчальної діяльності, розроблення критеріїв виконання завдань, а також на етапах рефлексії – презентації та оцінювання результатів навчання. Тоді як технологічні процеси й операції оптимально виконувати самостійно, в індивідуальному темпі, за якісним навчальним контентом – відеоматеріалами, інструкціями, технологічними картками або індивідуальними консультаціями.

Вимоги до формульованого оцінювання результатів вивчення предмета "Технології" учнями гімназії

Основними видами оцінювання очікуваних результатів навчання учнів є формульоване та підсумкове(тематичне, семестрове, річне).

Метою формульованого оцінювання є розвиток здібностей кожного учня в навчальній діяльності, ефективне досягнення очікуваних результатів навчання.

Формульоване оцінювання розвиває позитивну мотивацію навчальної діяльності, активну позицію до власного процесу навчання. Увага зосереджена на здобутках навчання, а не на його недоліках. Помилки в навчанні розглядаються, як можливість удосконалювати його процес і результати.

Пропонована Міністерством освіти і науки форма Свідоцтва досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класу з вивчення предмета "Технології" за такими характеристиками навчання:

Навчальний предмет	Результати навчання	Рівень досягнення результатів навчання	
		I семестр	II семестр
Технології	Проектує та виготовляє вироби		
	Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва		
	Виявляє самозарадність у побуті/освітньому процесі		

Характеристики результатів навчання за розділами програми доцільно оцінювати двічі за навчальний рік – в кожному семестрі.

Орієнтовний тематичний план на перший семестр за модельною навчальною програмою Д. Кільдерова, Т. Мачачі, В. Юрженка, Д. Луп'яка

№ з/п	Тема заняття	К-сть н. г.	Оцінювання результатів навчання
1	Вступне заняття. Який він рукотворний світ		
Розділ 1. Традиційні і сучасні види декоративно-ужиткового мистецтва та інші напрями діяльності			
2	Тема 1.1. Як виявити потреби у виготовленні виробів		Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва
3	Тема 1.2. Що впливає на якість виготовлення виробу		
4	Тема 1.3. Що сприяє естетичності виробу		
5	Тема 1.4. Як правильно оцінити власноруч виготовлений виріб		
Розділ 2. Технології в побутовій діяльності			Виявляє самозарадність у побуті
6	Тема 2.1. Як правильно використовувати побутову техніку		
Розділ 3. Алгоритм виконання навчальних проєктів (<i>вибір проєктів учнями і вчителем спільно</i>)			
7	Тема 3.1. Типи й етапи проєкту (проєктування, виготовлення спроектованого, рефлексія). Вибір об'єкта проєктування учнями і вчителем спільно		Проектує та виготовляє вироби
8	Тема 3.2. Художнє конструювання об'єкта проєктування		
9	Тема 3.3. Технічне конструювання об'єкта проєктування		
10	Тема 3.4. Технологія виготовлення спроектованого виробу		
11	Тема 3.5. Оцінювання і презентація результатів проєктно-технологічної діяльності		

Розділи і навчальні темив кожному семестрі повторюються, також вони повторюються під час вивчення кожного модуля, доповнюючи, поглиблюючи та розширюючи їх зміст. Така особливість модельної навчальної програми забезпечує системність формування результатів навчання з предмета "Технології", створює оптимальні умови для їх самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання.

Результат навчання є особистісним результатом учня/учениці, який він/вона досягнув/ла в процесі навчальної діяльності у формі створеного освітнього продукту.

Формувальне оцінювання відбувається в процесі навчання безперервно – на кожному занятті. Оцінюванню підлягають очікувані результати навчання у формі *освітніх продуктів*, які учні створюють у процесі навчальної діяльності. Вони є спільними для створення всіма учнями, а от результати їх виконання в кожного особистісні:

- ✓ *зовнішні освітні продукти* – самостійно знайдені і презентовані факти, сформульовані ідеї, гіпотези, закономірності, розроблені ескізи виробів, створені вироби, послуги, результати практичних робіт, проєктів, матеріали портфоліо тощо;

✓ *внутрішні освітні продукти* – особистісні якості й здібності, знання, уміння, освоєні способи діяльності, індивідуальний рівень сформованості ключових і предметної проєктно-технологічної компетентностей тощо.

Освітні продукти, що збирають в учнівському портфоліо є важливою інформацією для формувального і підсумкового оцінювання досягнення результатів навчання.

Створені в навчальній діяльності особистісні зовнішні освітні продукти дають змогу здійснити підсумкове оцінювання, оцінити внутрішні особистісні зміни й здобутки учня, його рівень володіння способами проєктно-технологічної діяльності, ключовими і предметною компетентностями.

Критеріально-оцінна технологія визначення навчального поступу учнів 5–6 класів в оволодінні технологій

Виявити поступ учнів у досягненні очікуваних результатів навчання можна за допомогою *підсумкового оцінювання*, яке здійснюють наприкінці кожного семестру, навчального року, а за потреби – наприкінці кожного розділу/модуля програми. Його відображають у формі якісної і бальної оцінки.

Підсумкове оцінювання визначають на основі *формувального* оцінювання освітніх продуктів, а також на основі *критеріального* оцінювання груп результатів навчання.

Нагадаємо, що згідно з методичними рекомендаціями МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти [9] семестровому й річному оцінюванню в межах навчального предмета "Технології" підлягають наступні групи результатів навчання учня/учениці 5–6 класу:

1. Проєктує та виготовляє вироби.
2. Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва.
3. Виявляє самозарадність у побуті/освітньому процесі.

Семестрове та річне оцінювання результатів навчання з предмета "Технології" рекомендовано здійснювати за 12-бальною системою та критеріями оцінювання груп результатів навчання. Результати навчання позначають цифрами від 1 до 12.

Річне оцінювання визначають на підставі загальної оцінки груп результатів навчання за I та II семестри.

Оцінні операції здійснюють на основі встановлення рівнів оволодіння результатами навчання кожним учнем: *початковий, середній, достатній, високий*. Якісні відмінності й ускладнення цих рівнів відображають їх назви. Кожен рівень є продуктивним, основна їх відмінна ознака – ступінь самостійності учня у розв'язанні проблем навчальної діяльності [9].

Для відстеження навчального поступу учня встановлення ним об'єктивної оцінки рівнів оволодіння результатами навчання рекомендуємо використовувати **персональний оцінний бланк** (додаток 1). Важливо ще на початку навчального року ознайомити учнів і батьків з критеріями оцінювання результатів навчання, визначених у бланку.

Критерії оцінювання кожної з трьох груп результатів навчання, що визначені в персональному оцінному бланку, дають можливість скласти розгорнуту характеристику досягнення результатів навчання кожного учня в динаміці. Також з'являється можливість відстежувати їх поступ у навчанні, враховувати те, що за деякими критеріями того чи іншого результату навчання учень може виявитися на більш високому або нижчому рівні, ніж тому, який він демонструє в цілому. Така форма оцінювання забезпечує *якісну оцінку* просування учня у навчанні, показує його основні успіхи й прогалини, аналіз яких дає змогу усвідомлено планувати подальше удосконалення власної навчальної діяльності, вибудовувати індивідуальну траєкторію навчання.

Далі семестрові оцінки вчитель переносить з персонального оцінного бланка в «Свідоцтво досягнення результатів навчання учня гімназії з предмета "Технології"» (додаток 2) та в журнал «Досягнення учнів 5 (6) класу в оволодінні результатами навчання з предмета "Технології"» (додаток 3).

Семестрове й річне оцінювання результатів навчання в межах технологічної освітньої галузі рекомендовано здійснювати спільно з учнями спочатку у формі самооцінювання результатів навчання кожним учнем, а потім – експертного оцінювання учителем. Самооцінювання сприяє розвитку позитивної мотивації навчання, самоорганізації навчальної діяльності, об'єктивному оцінюванню власного рівня досягнення результатів навчання.

Реалізація критеріально-оцінної технології в освітньому процесі потребує чимало затрат робочого часу, а тому доцільно розробити її в цифровому варіанті. Цифровий інструментарій оцінювання не лише зекономить час, але й набагато краще візуалізує поступ учнів у навчанні технологій.

За допомогою розробленої критеріально-оцінної технології учитель має можливість управляти навчальною діяльністю кожного учня. Порівнюючи семестрові оцінки за критеріями, учитель й учні виявляють, що учень знає і вміє, що вдається краще, а над чим варто ще попрацювати. Також аналіз результатів навчання дозволяє зрозуміти, який вид діяльності найкраще відповідає природним і діяльним здібностям кожного учня, а отже усвідомлено планувати подальшу навчальну і професійну діяльність.

ДОДАТОК 1. Персональний оцінний бланк досягнення учня 5 класу в оволодінні результатами навчання з предмета "Технології"

Учень _____

1 результат навчання: проєктує та виготовляє вироби		Рівні досягнення результатів навчання в балах							
Критерії оцінювання		Високий (10—12 б.)		Достатній (7—9 б.)		Середній (4—6 б.)		Початковий (1—3 б.)	
		І семестр	II семестр	І семестр	II семестр	І семестр	II семестр	І семестр	II семестр
		р	р	р	р	р	р	р	р
Проект	Формулює проблему для її								

	вирішення								
	Відтворює на папері образ об'єкта проектування								
	Читає графічні зображення								
	Визначає технологічну послідовність виготовлення виробу								
Виготовлення	Виконує технологічні операції виготовлення виробу у визначеній послідовності								
	Рационально розмічає деталі виробу на матеріалі								
	Дотримується правил безпечної праці								
Рефлексія	Оцінює ефективність організації власної навчальної діяльності								
	Упорядко								

вує матеріали особистого портфоліо									
Презентує результати проектно-технологічної діяльності									

Оцінка результату навчання за рік

2 результат навчання: застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва

Критерії оцінювання	Рівні досягнення результатів навчання в балах								
	Високий (10—12 б.)		Достатній (7—9 б.)		Середній (4—6 б.)		Початковий (1—3 б.)		
	I семестр	II семестр	I семестр	II семестр	I семестр	II семестр	I семестр	II семестр	
Розпізнає види декоративно-ужиткового мистецтва									
Використовує ідеї декоративно-ужиткового мистецтва у створенні виробів									
Поширює інформацію про декоративно-ужиткове мистецтво									

Оцінка результату навчання за рік

3 результат навчання: виявляє самозарадність у побуті/освітньому процесі

Критерії оцінювання	Рівні досягнення результатів навчання в балах								
	Високий (10—12 б.)		Достатній (7—9 б.)		Середній (4—6 б.)		Початковий (1—3 б.)		
	I семестр	II семестр	I семестр	II семестр	I семестр	II семестр	I семестр	II семестр	

Визначає власні/чужі потреби в організації побуту та вирішує їх у взаємодії з іншими								
Розрізняє види побутової техніки								
Безпечно використовує побутову техніку для вирішення проблем								
Оцінка результату навчання за рік								

ДОДАТОК 2. Свідоцтво досягнення результатів навчання з предмета "Технології"

учень 5 класу гімназії _____

Навчальний предмет	Результати навчання	Рівень досягнення результатів навчання		
		I півріччя	II півріччя	Рік
Технології	1. Проектує та виготовляє вироби			
	2. Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва			
	3. Виявляє самозарадність у побуті/освітньому процесі			

ДОДАТОК 3. Досягнення учнів 5 класу в оволодінні результатами навчання з предмета "Технології"

Список учнів	Рівень досягнення результатів навчання										Загальна оцінка за рік
	I півріччя			II півріччя			Рік				
	№ результату навчання										
	1	2	3	1	2	3	1	2	3		

Література

1. Державний стандарт базової середньої освіти. (2020). *Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня, № 898.* <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>.
2. Кільдеров, Д., Мачача, Т., Юрженко, В., Луп'як, Д. (2021). Модельна навчальна програма. Технології. 5–6 кл. <https://cutt.ly/JW9y8AV>.
3. Кільдеров Д. Е. *Форми, методи та засоби інтегрованого навчання. WebofScholar.* (Т. 4). Випуск 2. 2018.
4. Мачача, Т. С. *Наукові основи формування змісту технологічної базової середньої освіти. Проблеми сучасного підручника (27).* 2021. С. 132-143. <https://lib.iitta.gov.ua/729473/>.
5. Мачача, Т. С. *Особливості організації та формування змісту дистанційного проектно-технологічного навчання в умовах карантину Український педагогічний журнал.*(3). 2020. С. 75-83. <https://lib.iitta.gov.ua/722073/>.
6. Мачача Т. С. *Особливості формування предметної проектно-технологічної компетентності в процесі трудового навчання і технологій. Технологічна освіта : Методичні рекомендації МОН України щодо організації навчального процесу в 2017/2018 навчальному році; оновлені на компетентнісній основі навчальні програми для 5-9-х класів ЗНЗ; методичні коментарі науковців щодо впровадження ідей Нової української школи.* К. УОБЦ «Оріон», 2017. 64 с. <https://lib.iitta.gov.ua/714047/>.
7. Мачача, Т. С. *Теоретико-методологічні засади проектування змісту технологічної освіти. Український педагогічний журнал.* 2016. С.105–114. <https://cutt.ly/NW4IHqq>.
8. Мачача, Т. С., Юрженко, В. В.. *Стратегії розвитку технологічної освіти в середній загальноосвітній українській школі: наскрізність змісту і структури. Український педагогічний журнал,* 2. 2017. С. 58–68. <https://lib.iitta.gov.ua/712557/1/10.pdf>.
9. *Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти. Наказ МОН № 289 від 01.04.2022 року.* <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-ocinyuvannya-navchalnih-dosyaghen-uchniv-5-6-klasiv-yaki-zdobuvayut-osvitu-vidpovidno-do-novogo-derzhavnogo-standartu-bazovoyi-serednoyi-osviti>.
10. *Типова освітня програма для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти. Затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021. №408.* <https://cutt.ly/LlbsR6f>.